

О.П.ПУНЧЕНКО

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С.Попова, Одеса

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА СФЕРА ОСВІТИ ТА ЇЇ ФУНКЦІОНАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ

У статті досліджується архітектоніка та організаційно-інституціональна сфера освіти як функціонально-фрагментованої та дисциплінарно-оформленої діяльності людства. Розкривається її детермінуюча функціональна спрямованість, яка пов'язана з трансляцією знань. З'ясовуються протиріччя, які складаються у духовній синергії освіти.

Ключові слова: освіта, соціокод, архітектоніка, інституціональна сфера, культура, трансляція, духовна синергія

Вступ

Сучасний світ поза освіти, як специфічний соціальний інститут – це світ без майбутнього, світ приречений на неуспіх в умовах експоненціального зростання наукових відкриттів, природних, технологічних і соціальних катастроф, що посилюються, зростаючої екологічної небезпеки, соціально-економічної та культурної нерівності. Усвідомлення людством цих обставин, а також розвиток, що не мають аналогів технологій комунікацій та використання їх для формування філософсько-культурологічного світогляду, як способу духовної орієнтації людини в навколишньому світі, як соціокультурної міри цивілізованості людини і соціуму, надають освіті особливий інтелектуальний статус у соціокоді людства, розкривають її інтенсивний і глобальний характер. Освіта, з початку свого виникнення і по теперішній час, в якості свого основного та пріоритетного завдання ставила необхідність трансляції культурної діяльності наукового співтовариства, пов'язаної з його досягненнями в пізнанні природної і соціальної дійсності, у свідомість соціуму. Це і уявляється як особлива соціальна дія системи освіти. Сьогодні проблеми освіти реально перебувають в епіцентрі філософських осмислень їх соціальної значущості. Це і стало вагомою причиною дослідження процесу інституалізації цієї сфери духовного виробництва.

Мета статті: розкрити архітектоніку організаційно-інституціональної сфери освіти, її детермінуючу функціональну спрямованість як найбільш ефективного транслятора наукових знань.

Обговорення проблеми. Дослідження інтелектуальних складових духовного виробництва соціуму розкриває різноманітний і унікальний характер його змісту і дозволяє виділити в ньому загальне й особливе, стійке і мінливе – все те, що складає його специфіку на певному етапі суспільного розвитку. Становлення в духовній структурі суспільної свідомості теоретичного рівня пізнання пов'язане з цілеспрямованим виробництвом

наукової інформації та організацією трансляції її змісту в свідомість індивіда та соціуму. Наука і освіта, спочатку опосередковано, а потім і безпосередньо, завжди знаходилися в одній зв'язці і в єдності своїх цілей, що принципово відрізняють культурну пізнавальну діяльність від того способу придбання та передачі знань, який панував до становлення теоретичного знання. Їх виникнення суттєво поповнило інтелектуальну сторону соціокоду людства. Аналіз взаємозв'язку науки і освіти показує, що наука не може успішно реалізовувати свої досягнення поза освіти, надавати їм соціально-ціннісну значущість, в іншому випадку вона буде умоглядним теоретичним конструктом окремих індивідів. І можна констатувати факт, що наука і освіта – це дві взаємопов'язані сфери інтелектуальної власності людства, які розкривають рух його допитливого розуму в пізнання таємниць природи та донесення їх до свідомості соціуму. Якщо наука відбиває процес руху знання углиб, то освіта – ушир. За змістом – це рух різноспрямований, по суті ж він глибоко взаємопов'язаний, діалектичний. Їх єдність виступає як дієвий фактор прискорення соціального прогресу. І всі інноваційні розробки, що пройшли «дистиляцію», відбір, зазнали змін і перетворень, набувають суворої логічної форми і стають суспільним надбанням. Вирішенню останнього завдання сприяло формування в духовному виробництві одного з найбільших її досягнень – освіти. Основне призначення освіти вже в період його формування полягало в організації систематизування та методології передачі накопичених знань наступним поколінням. У своїй єдності ці завдання – систематизація знань і методологія їх передачі і засвоєння – склали смислоутворюючий стрижень освіти. У різні історичні епохи ці елементи освітнього акту модернізувалися, але ніколи не випадали з його структури. Становлення науки і освіти суттєво поповнило інтелектуальну сторону соціокоду людства, який став складатися задовго до появи освіти. Початки соціокоду відносяться до того періоду, коли в одному субстраті склалися дві структури – біологічна і соціальна. Тому в структуру соціокоду входять біосоціальні фактори, а також сукупність принципів, правил і нормативів, необхідних для успішного розвитку та функціонування індивідуальної і суспільної свідомості, для забезпечення соціокультурної діяльності людства. І можна погодитися з думкою В.І. Марєєва і О.І. Субботіна, що «до складу соціокоду входять зразки суспільно корисних предметів, знарядь і споруд, стандарти поведінки і мислення, нормативні уявлення про світ і людину. Залучення людини до соціокоду припускає у нього такі здібності: 1) ставити культуру відповідні цілі, 2) вибирати для їх досягнення культуру відповідні засоби (операціональні, організаційні та комунікаційні)» [1; с. 453]. З операціонального змісту соціокоду видно, що вироблення принципів правил, нормативів, стандартів поведінки і мислення – це всі завдання освіти, які вже тут виступають як найбільш ефективні, оптимальні та інтенсивні канали входження людини в особливий світ духовної культури. Філософське осмислення освіти як соціокультурного феномену показує, що на всьому протязі свого розвитку філософська думка наполегливо перекладала дослідження цього модусу духовного виробництва Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

в площину особливого соціально-ціннісного знання. Володіючи багатим змістом, освіта ціннісна за своєю природою, позачасна в духовному прояві людством своїх потенційних можливостей і в той самий час розгортається в конкретному культурно-історичному контексті. У понятті «освіта» виражається гранична орієнтація знань певної епохи, що дозволяє характеризувати її як граничний, і в той самий час унікальний вид теоретизування.

Освіта – це особлива ціннісна сфера соціальної реальності, змістом якої є теоретичне структурування інформації, що відбиває рівень пізнання людиною природної та соціальної дійсності. У процесі освіти має місце розпредмечування інформації та впровадження її у свідомість суб'єкта навчання, не тільки з метою формування його просторового поля знання, а й з метою широкої його реалізації в практиці повсякденної діяльності. У процесі освіти людина освоює культурні цінності, зразки поведінки і діяльності, а також усталені форми суспільних відносин, знаходить соціокультурні норми. Стосовно до освіти людини, культура – це процес культивування духовних здібностей людини, атрибутивних властивостей *Homo Sapiensa*. Освіта, як засвоєння людиною нових культурних наукових цінностей в рамках загального її духовного розвитку, є за характером і змістом творчим, оскільки цей процес відбиває практику соціалізації людини і наступності поколінь. У різних соціально-економічних умовах освіта виступає стабілізуючим фактором між новими соціальними уявленнями та ідеалами попередніх поколінь, сприяє адаптації людини до нових життєвих умов. Збереження наступності культурно-освітньої традиції та самобутності сформованих систем цінностей сприяє їх інтеграції в систему світових цінностей як елементів макросоціуму. Життя людини уявляється ланкою в ланцюзі поколінь, тобто людина живе в просторі соціокультурної традиції, яка має суттєвий вплив на формування її характеру, стилю поведінки, прагнень, цінностей та інтересів. У зв'язку з цим відносини між традицією і новаціями у сфері освіти людини втілювали взаємозв'язок між освітою і культурою народів у цілому і реалізовувалися на тлі мінливих умов. Отже, можна повністю погодитися з С.Б. Кримським, який стверджує, що «культура це система перекладу, що вислизують у минуле і майбутнє цінностей сьогодення в бутті людини, в сенсі її життєдіяльності. Це спосіб побудови життя людини за рахунок досвіду сотень минулих поколінь, за рахунок реалізованих і – що особливо важливо – нереалізованих можливостей історичної діяльності» [2; с. 38]. Звичайно ж, освіта як відкрита незаангажована система містить у собі багатий досвід можливостей впровадження змісту ціннісних традицій у свідомість соціуму.

Становлення і розвиток освіти, як соціокультурного феномену, розкриває прогресивно зростаючу її силу в духовному житті суспільства через ускладнення інституціональної сфери її буття. До структури інституціональної сфери освіти входять інтерсегментарні інститути, факультативно інтегруючі різні блоки в межах своїх відносно відокремлених прагнень та інтересів суб'єктів. Сюди ж примикає інституціонально Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

оформлений блок: асоціації, клуби, «зустрічі», «круглі столи», які постійно працюють, тощо, активно заявляють про своє право впливати на стан і розвиток освіти через, перш за все, значні інформаційних, комунікативні, трансляційні можливості актуалізації та оновлення культурно-освітнього досвіду. Ці інститути сьогодні розглядаються як дуже перспективні форми освітнього дискурсу, що володіють великим, практично невичерпним потенціалом. Загальна інституціональна сфера включає у свій зміст у більш предметному, об'єктивованому вираженні соціально-організовану сферу освіти, яка утворює досить складну і внутрішньо суперечливу, тим не менш, цілісну інфраструктуру. Її різноманітні компоненти тяжіють не тільки до функціональної єдності, вони, як правило, соціально оформлені, що дозволяє їм нести певне навантаження в загальноосвітньому процесі. Кожен із них фундаментально автономний, специфічно організований, предметно виражений, має своїх суб'єктів і носіїв. Ці ознаки дозволяють нам виокремити основні блоки соціокультурної освітньої сфери за критерієм необхідної достатності. Виключення одного з них (або зміна алгоритму його роботи) накладає відбиток на розвиток освітньої реальності в цілому в межах певної парадигми. Отже, організаційно-інституціональна сфера сама являє собою соціокультурну реальність, що володіє власною структурною організацією. Вона включає, насамперед, інститути, що уречевлюють ті чи інші форми громадських зв'язків у системі духовного виробництва. Другим виключно змістовним комплексним елементом зазначеної сфери освіти є організаційно-процесуальна, функціональна сторона діяльності інститутів. Ця система характеризується складною структурною розгалуженістю, що приводиться в рух сукупним суб'єктом – спеціалістами з інформації, гуманітаріями, технічними спеціалістами і т.д., обслуговуючими і опосередковуючими відносини і взаємодії між структурними блоками певного сегмента освіти. Таким чином, формування трансльованих знань детерміновано необхідністю, яку можна представити як культуротворчий процес, спрямований на задоволення не лише особистісних потреб та інтересів суб'єктів навчання, але і соціуму в цілому. Інституціональна сфера трансляції культурно-освітнього досвіду володіє своєю внутрішньою структурою. Її компонентами є, перш за все, суб'єкти, актуалізуючі у своїй діяльності накопичені цінності освіти, а також виробляючі нові смисли трансльованої інформації і нові методи її передавання. Це дозволяє зробити перший висновок, що детермінуючим сектором інституціональної сфери є система підготовки кадрів, що забезпечує продовження процесу відтворення освітніх знань та методик їх впровадження у свідомість особистості. Професійне середовище викладацької інтелігенції виступає як джерело нових ідей, проєктивних можливостей у розвитку освіти, формування цього середовища – альфа і омега всієї системи освіти. Відтворювальна сфера освіти включає змістовну, функціонально-фрагментовану і дисциплінарно-оформлену діяльність з осмислення освітнього досвіду, його відтворення та збагачення в спеціалізованих видах. По-перше, через дослідження освітніх форм в історичній ретроспективі. Тут мається на увазі аналіз культурно-Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

історичної динаміки процесу освіти, зміну її парадигм, модернізації орієнтаційних установок і ціннісно-цільових підстав освітньої реальності, теоретичної реконструкції її цілісності. По-друге, через актуальну інтерпретацію, редагування, експертування, рецензування новітньої наукової літератури, з урахуванням вимог соціалізації особистості; по-третє, застосуванням соціологічного виміру як власне освітнього простору, так і взаємодії складових його компонентів. Кожен із цих видів діяльності має свої установки інтерпретації освіти, свої кадри, свої організації і т.д. Дослідження архітекtonіки інституціональної сфери освіти показує, що вона складна за її системно-структурною організацією, але всі її сектори і механізми функціонування пов'язані з підготовкою фахівців, з розвитком й удосконаленням системи суб'єктно-суб'єктних відносин в освітньому процесі. Ядром же цього процесу є трансляція знань і досвіду в свідомість індивіда та соціуму, що виступає як детермінуючі елементи культурної реальності. Освітня реальність, представляючи собою масив цінностей, їх носіїв суб'єктів та їх діяльності, включає необхідний компонент трансляції «культурних повідомлень» (А. Моль). Причому важливо підкреслити, що в сучасному суспільстві вона постійно витісняє деякі традиційні матриці культурних обмінів-трансляцій знаннями, зокрема, сімейну. Соціалізація духовного продукту, як потенційної духовної форми, заснована на внутрішньосімейних традиціях, суттєво відтісна організаційно-інституціональними способами наслідування. Проте, практика шкільної освіти не задовольняє часто вимогам, які висуваються до випускника школи через низький рівень його загальноосвітньої підготовки. І сьогодні у розвинених країнах Заходу використовуються і застосовуються нові форми освоєння предметів загальноосвітньої підготовки, що дають позитивні результати. Як приклад можна навести тенденції та розвиток самодопомоги у шкільній освіті США. Безсумнівно, така самодопомога потрібна шкільній освіті України в умовах скорочення шкіл, як центрів формування й розвитку духовно-пізнавального потенціалу підростаючого покоління. Дж. Нейсбіт пояснює причини формування самодопомоги, перш за все, довготривалим розчаруванням шкільною системою, якою займається держава. І він дійшов висновку, що сьогодні в США різко зросли дві тенденції: приймання у приватні школи і перенесення процесу освіти зі школи додому. «Домашня освіта – це найбільш радикальний підхід – зазначає він, – до самодопомоги в освіті, і цією ідеєю цікавляться все більше і більше батьків» [3, с. 208]. Але оскільки часи Цифіркиних і Кутейкіних (Д. Фонвізін) «канули в Лету», коли програма навчання формувалася на їхній розсуд, то сучасна освіта повинна спиратися на інституалізовано розроблені програми, що відбивають загальне та особливе в освітньому процесі. У США сьогодні для організації самодопомоги в освіті розробляються і пропонуються батькам різні загальноосвітні програми [3, с. 206-210].

Таким чином, інституціонально-організований сектор освіти зафіксував суперечності між двома типами актуалізації культурного досвіду і його трансляції. З вищесказаного випливає принциповий висновок Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

наступного характеру: існуюча система відтворення освітніх форм піддає формалізуючій стандартизації (зауважимо: деяка тавтологія тут не здається випадковою) наявний навчальний матеріал, починаючи з технологічного оброблення автентичної авторської ідеї і аж до трансляції в сферу індивідуальної свідомості, що відбиває функціональну спрямованість освіти. Трансляція передбачає трансформацію епістемологічного повідомлення (хоча б на рівні адаптивному), певну його стандартизацію в рамках попередньо проведеної селекції ще повністю не оформлених освітніх цінностей. У системі соціально-інституалізованої освітньої реальності відбувається моделювання нової культурної реальності, масштаби якої визначаються вже переважною «трансляційною місткістю» інститутів. Будучи сама сегментованою, інституалізована сфера духовного виробництва відповідно піддає фрагментації утворення соціуму як цілісності.

Інститути освіти, засоби масової комунікації об'єднані єдиною метою: виробництво духовної інформації і включення її в діалоговий, співтворчий процес, де виявляється зміст предмета дослідження. Можна констатувати той факт, що духовний зв'язок особистості і суспільства є постійний діалог, спосіб актуалізації моральних цінностей, поновлення їх і створення нових. З точки зору системно-структурної організації та існуючих способів індивідуалізації освіти, сучасний етап його розвитку, на перший погляд, характеризується станом відносної завершеності: має місце розвинений інструментально-організаційний сектор освіти в сфері духовного буття соціуму: диверсифікація ціннісного змісту та ціннісно-нормативних, а також предметних структур освіти; різноманітність спеціальностей, які забезпечують достатньо широкий діапазон їхнього вибору для становлення і розвитку особистості. Що ж стосується змістовної сторони освіти, то вона теж відносна, оскільки постійно поповнюється і новою науковою інформацією. Методологічний аспект формування знань вимагає від транслятора «не канонізувати раніше висловлені ідеї та думки, – вважає Б.М. Безсонов, – а розвивати критичний погляд на речі, не пропонувати готові рецепти, а заохочувати дослідний запал ... остільки в зв'язку з цим важливою стає проблема максимальної індивідуалізації вузівської освіти» [4; с. 278]. Освіта найефективніший канал трансляції знань, це факт, але необхідно враховувати, що в історії людства мали і мають місце також інші канали трансляції норм духовної культури, наприклад, мистецтво, література, засоби масової інформації і т.д. Характеризуючи процес трансляції, А.А. Лазарович зазначає, що «трансляція – це лише операція передачі, заснована на відповідних технологіях. Суперечливість сучасного комунікаційного процесу полягає в тому, що саме трансляція, заснована на технологічних новаціях, починає визначати його сутність і вектор розвитку» [5; с. 106]. Будь-який канал, що транслює освітні цінності за своєю суттю діалектичний. Він виступає як специфічна система суб'єктно-суб'єктних відносин, коли суб'єкту освіти транслюються знання, що використовуються ним у його діяльності. Освіта як канал трансляції знань виступає в цій системі не просто в якості посередника, а вимагає, з одного боку, від науки Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

розробку нових теоретичних конструкцій щодо сутності природної та соціальної дійсності, а з іншого, – розвиток засобів і форм трансляції цих знань. У цьому плані викристалізовується нова риса єдності науки, техніки та освіти, як ланки зв'язку їх з соціумом.

Освіта, з точки зору впровадження у свідомість соціуму наукових цінностей, – це дійсно процес «космічного масштабу». Вона створює умови для підняття свідомості особистості до вищих атрибутів духовної екзистенції – справедливості, свободи, честі, совісті, доброти, вірності ідеалам, толерантності. Саме тут виявляється їх духовність з усіма високогуманними її атрибутами. І якщо погодитися з Гегелем, що «буття людини є її дія», то саме за характером сучасної освіти необхідно судити про стан духовності соціуму. В той самий час необхідно враховувати, що сфера освіти – особливий тип реальності, де специфічно проявляються об'єктивна детермінація та суб'єктивні інтенції, потреби й інтереси, екзистенціали і цінності, норми і свавілля, раціональність та ірраціональність, традиції і новації, стереотипи і прозріння, «освічена своєкорисливість» і загальнолюдські ідеали, явища психіки та постулати ідеології. Це сфера взаємодоповнення і протиборства, критики і взаємовідторгнення, сумнівів і вірувань, переконань і відчаю, чіткості логіки і невиразності інтуїції, зрозумілих цілей і архетипів, політичних програм й особистісних рішень, філософських поглядів та езотеричних пошуків, моральних імперативів і морального нігілізму. У подібному ментальному хаосі освітньої реальності тільки і може скластися, встановитися і відтворюватися сукупність реалій, іменованих духовною синергією. Духовна синергія освіти – це інформаційно-комунікаційна структура життя суспільства, сукупність позитивних спонукань, спрямовуючих людину до адекватної поведінки в соціумі. Стимулюючи практичні дії, освітня ментальність соціального суб'єкта зазнає власні флуктуації, біфуркації і т.п. Ця освітня ментальність суперечлива і освіта повинна транслювати способи вирішення цих суперечностей.

Особливий інтерес до феномену духовної синергії різко зростає в періоди суспільної нестабільності та соціокультурного вибору. Саме тут в освіті виявляються такі риси сучасного буття соціуму, соціальної синергії як «сороботничество», цілераціональність у суспільних процесах і подіях. Своєрідним «дзеркалом» духовної синергії виступає освіта. У ній позначилися дві прямо протилежні тенденції: настанова про зниження можливостей (матеріального характеру) на отримання якісної вищої освіти (аж надто різні вузи по кадрах вищої кваліфікації, технічному оснащенню вузів, низькою оплатою праці викладача), а з іншого боку, – прагнення до розширення гуманізації соціуму. Зниження можливості отримання якісної освіти і спад набуття фундаментальних основ у вузах – це спонтанно зростаючий процес її деінтелектуалізації, декультуризації, десоціалізації, моральної деградації, посилення нігілізму. Парадокс тут полягає в тому, що на початку третього тисячоліття, з його невичерпним потенціалом технічного прогресу, освіта стикається з реальними перспективами свого Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

однобічного розвитку, що і підтверджується відношенням сьогодні до інформаційно-комунікаційних технологій, трансляція змісту яких виступає в якості необхідної настанови справляльних структур освіти, а це не можна не оцінити, як новий варіант технократизму.

Тим не менш, духовна синергія в освіті виявляє і позитивну її складову, що дозволяє значною мірою уникнути песимістичних висновків в оцінці перспектив його розвитку. Це лінія, як вище зазначалося, гуманізації освіти і людини, вона стихійно виявлялася в суспільних відносинах, освіті та інтеракціях людей протягом усієї історії і закріплювалася в нормах моралі, права, культури. Становлення ж інформаційної цивілізації потребує формування наукового знання на основі практично дієвого гуманізму. Тому нова парадигма освіти – інформаційно-телекомунікаційна, вимагає не тільки осмислення свого змісту як відбиття розвитку духовної синергії майбутнього суспільства, але й використання нових засобів трансляції знань - інтернету, стільникового зв'язку, електронної пошти і т.д. З розвитком пізнання й освіти доповнювалася методологія придбання знань та їх трансляція. На кожному етапі свого розвитку освіта, як канал трансляції інформаційних цінностей соціуму, мала свої особливості, але можна констатувати постійний факт зв'язку освіти та суспільної практики. Трансляція знань за допомогою освітньої системи виводить на практику соціуму, сприяє розвитку соціального прогресу.

Висновки. Інституціональний сектор освіти, виконуючи відбір зі світу цінностей, як автентично нових, так і освітніх парадигм, що залишилися в пам'яті культури, неминуче включає у свою діяльність критично-селективну оцінку освітнього досвіду – тобто система, що склалася у своїх апробованих і визнаних формах виробляє і постійно транслює певну суму наукових знань - освітніх теорій і поведінкових типів і зразків, які складають основу освітньої реальності, представлені зокрема у наявному духовному житті суспільства. Ця предметність духовного світу, що виробляється і транслюється в контурах інституційного сектору – несе в собі два функціональних потенціали: по-перше, вона фіксує у стійких формах інституціональної, індивідуальної та соціально-групової діяльності наявний освітній досвід і відношення суб'єктів до накопичених культурно-освітніх цінностей – це по-перше; по-друге, вона формує уявлення про можливу свою модернізацію, навіть будучи включеною в інтереси нормативних систем, містить перспективу "належного" або можливого соціокультурного розвитку, отже, має парадигмальні властивості щодо системи культуротворчості в освітній реальності. Резюмуючи дослідження освіти як інституціональної сфери трансляції духовно-моральних цінностей соціуму можна стверджувати, що загальним для всіх етапів розвитку освіти виступає об'єктивна закономірність інституціоналізації освіти в сфері наукового знання, передача цих знань наступним поколінням і трансляція їх змісту в суспільну свідомість. Особливим тут виступає: по-перше, зміст знань соціуму про навикишню дійсність, від чого залежить рівень «навантаженості» змісту освіти; по-друге, постійний розвиток суб'єктом Інституціональна сфера освіти та її функціональна спрямованість

навчання методів і форм трансляції знань, кого навчають; по-третє, зацікавленість суспільства в інституціоналізації освіти як модусу духовного виробництва суспільства.

Перспективи подальших наукових досліджень – аналіз проблем філософії освіти в контексті синергетичної методології.

Список використаної літератури:

1. Философия науки / Под ред. Проф. Т.П. Матяша. – Р/Д.: Феникс, 2006.– 496 с.
2. Кримський Б.С. Запити філософських смислів / Б.С. Кримський. – К.: ПАРАПАН, 2003. – 240 с.
3. Нейсбит Д. Мегатренды / Д. Нейсбит. – М.: АСТ: ЗАО НПП «ЕРМАК», 2003. – 380 [4] с.
4. Бессонов Б.Н. Социальные и духовные ценности на рубеже II и III тысячелетий / Б.Н. Бессонов. – М.: НОРМА, 2006. – 320 с.
5. Лазаревич А.А. Глобальное коммуникационное общество / А.А. Лазаревич. – Минск: Белорусская наука, 2008. – 350 с.

О.П. ПУНЧЕНКО

Одесская национальная академия связи им. А.С.Попова, Одесса

**ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ СФЕРА ОБРАЗОВАНИЯ И ЕЕ
ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ НАПРАВЛЕННОСТЬ**

В статье исследуется архитектура и организационно-институциональная сфера образования как функционально-фрагментированная и дисциплинарно-оформленная деятельность человечества. Раскрывается ее детерминирующая функциональная направленность, связанная с трансляцией знаний. Объясняются противоречия, складывающиеся в духовной синергии образования.

Ключевые слова: образование, социокод, архитектура, институциональная сфера, культура, трансляция, духовная синергия

O. PUNCHENKO

Odessa national academy of telecommunications of the A.S. Popov, Odessa

**INSTITUTIONAL SPHERE OF EDUCATION AND ITS FUNCTIONAL
ORIENTATION**

The institutional sphere of education and its functional direction. In this article it is investigated the architectonics of organizational and institutional spheres of education as the functionally fragmentative and disciplinary shaped human activity. It is opened the determining functional direction connected with the transmission of knowledge. It is explained the contradictions appearing in the spiritual synergy of education.

Key word: education, sociocode, the institutional sphere, architectonics, culture, translation, spiritual synergy

Стаття надійшла до редакції 30.04.11 р.